

Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öğretme Motivasyonları Arasındaki İlişki

Ahmet AYIK¹ & Öznur ATAŐ²

ÖZET

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde gerçekteştirilmiştir. Araştırmanın örnekleme, basit seçkisiz örnekleme tekniği ile belirlenen 294 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma verileri Öğretme Motivasyonu Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmanın amacına dayalı olarak, aritmetik ortalama, standart sapma, Pearson çarpım momentler korelasyon analizi ve çoklu regresyon analizi yöntemleri uygulanmıştır. Çalışmada elde edilen sonuçlara göre, öğretmen adaylarının öğretme motivasyonu ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki vardır. Diğer taraftan, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu öğretmen adaylarının öğretme motivasyonlarının, içsel ve dışsal motivasyonlarının anlamlı bir yordayıcısıdır.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen adayları, Öğretme motivasyonu, Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum

 DOI Number: <http://dx.doi.org/10.12973/jesr.2014.41.2>

¹ Yrd. Doç. Dr. - Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi - ahmet.ayik@atauni.edu.tr

² Arş. Gör. - Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi - oznur.atas@atauni.edu.tr

GİRİŞ

Öğretmenlik mesleği, insani duyarlılıklar bakımından son derece önemlidir. Bu mesleği seçen bireylerin, hizmet vereceği kişilere karşı, yeterli bir duyarlılık düzeyine sahip olmaları gerektiği düşünülür. Bu duyarlılık bireylerin kişisel özellikleriyle ilişkilidir ve ruh sağlıklarını önemli düzeyde etkilemektedir. Çünkü öğretmenlik mesleği, ekonomik gereksinimlerin karşılanması için yapılan bir meslek değildir. Öğretmenler, psiko-sosyal gelişim ve doyum sağlamak için de bu mesleği sürdürmektedir (Yazıcı, 2009). Meslekten doyum sağlamak için bireyi harekete geçiren bazı etkenlerin olması gerekmektedir. Bu etkenler bireyin mesleğine motive olmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Motivasyon, bireyi belli amaçlara yönlendiren ve bu amaçlar doğrultusunda hareket etmesini sağlayan bir güçtür. Bu gücün etkin bir şekilde kullanılması bireyin hedeflerine ulaşmasında etkili olmaktadır. Öğretmen adaylarının gelecekte eğitimin amaçları doğrultusunda çalışmalarını için motive edilmesi gerekmektedir. Çünkü Güney'e göre (2011, 13) motive edilen birey işini zevkle yapmakta ve bu da hem kendisinin hem de kurumun verimliliğini olumlu yönde etkilemektedir.

Eğitim alanında motivasyon konusunda çeşitli araştırmalar yapılmıştır (Sabancı, 1994; Vallerand, Fortier & Guay, 1997; Pintrich, 1999; Öztürk & Dünder, 2003; Akbaba, 2006; Karaköse & Kocabaş, 2006; Güneş, 2007; Özgan & Aslan, 2008; Emir & Kanlı, 2009; Büyükses, 2010; Karadağ, Baloğlu & Küçük, 2010; Özan, Türkoğlu & Şener, 2010; Fernet, Guay, Senecal & Austin, 2012; Kapıkıran, 2012; Randler, Hummel & Wüst-Ackermann, 2012; Stover, Iglesia, Boubeta & Liporace, 2012; Akioka & Gilmore, 2013; Martin, 2013; Mobrand, Turns & Mobrand, 2013; Mucherah & Herendeen, 2013; Rodriguez-Keyes, Schneider & Keenan, 2013; Yu, 2013). Bu araştırmalarda genellikle motivasyonun boyutları ve motivasyonla ilişkili faktörler incelenmiştir. Bu faktörlerden biri de tutumdur. Motivasyon ile tutum arasında ilişkinin var olduğu, çalışmalarla ortaya konulmuştur (Azizoğlu & Çetin, 2009; Akandere, Özyalvaç & Duman, 2010; Csizer, Kormos & Sarkadi, 2010; Özan, Türkoğlu & Şener, 2010; Djigunovic, 2012; İçöz, 2012; Emmett, 2013; Erdem & Gözüküçük, 2013; Geri, 2013; Siskandar, 2013; Sougari & Hovhannisyan, 2013; Uçgun, 2013). Ancak bu çalışmalar, herhangi bir derse veya dil öğrenimine yönelik motivasyon ve tutumu incelemişlerdir. Öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumları ve motivasyonları arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmaya rastlanmadığından bu çalışma öğretmen adaylarının öğretilme motivasyonları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemeye çalışacaktır.

Motivasyon

Motivasyon, sosyal bilimler alanında özellikle örgütsel davranış ve eğitim psikolojisi alanlarında en fazla incelenmiş araştırma konularından biridir (Robbins & Judge, 2012, 204; Stover, Iglesia, Boubeta & Liporace, 2012; Akioka & Gilmore, 2013). Motivasyon terimi, harekete geçirme anlamında kullanılan Latince "Movere" kelimesinden türetilmiştir (Güney, 2011, 313; Mobrand, Turns & Mobrand, 2013). Motivasyon, insanların yaşama isteğini artıran ve toplumsal hayatta daha başarılı olmalarını sağlayan faktörlerin başında gelmektedir.

Motivasyon kavramının genel bir tanımını yapmak mümkün değildir. Çünkü araştırmacılar kuramsal modellere uygun tanımlamalar yapmışlardır (Mobrand, Turns & Mobrand, 2013). Robbins ve Judge'a göre (2012) motivasyon, herhangi bir amaca yönelik gayret; Güney'e göre (2011), bireyi harekete geçirmeyi sağlayan etkileme ve isteklendirme işlemi; Emir ve Kanlı'ya göre (2009), organizmanın dürtü ya da ihtiyaçların etkisiyle harekete hazır hale gelerek amacına yönelik davranışta bulunmasına ve amaca ulaştıktan sonra

rahatlamasıdır. Motivasyon kavramı, insan organizmasını davranışa iten, bu davranışların şiddet ve enerji düzeyini belirleyen, davranışlara belirli bir yön veren ve davranışların sürekliliğini sağlayan çeşitli iç ve dış nedenleri ve bunların işleyiş mekanizmalarını içermektedir (Akbaba, 2006).

Motivasyon bireylerin harekete geçmesini sağlayan hedeflerle ilgilidir. İnsanları harekete geçirme veya motive etme birdenbire ve kendiliğinden oluşan bir olay değildir ve motivasyon bir ürün değil, bir süreçtir (Güney, 2011; Mobrand, Turns & Mobrand, 2013). Güney'e (2011) göre, ihtiyaç duyma, uygun ortam sağlama, istek, seçenek arama, deneme ve tatmin olma aşamaları motivasyon sürecini oluşturmaktadır. Motivasyon sürecinin tam olarak anlaşılabilmesi için, öncelikle kişileri belirli şekilde davranmaya zorlayan sebepler, kişisel amaçlar ve davranışların sürdürülme olanakları gibi konuların incelenmesi gerekmektedir (Ergün, 2011).

Motivasyon kuramları kapsam-gereksinim kuramları ve süreç kuramları olmak üzere iki kısımda incelenebilmektedir. Kapsam-gereksinim kuramları genel olarak, Maslow'un gereksinimler hiyerarşisi kuramı, Alderfer'in VIG kuramı, Herzberg'in çift etmen kuramı ve McClelland'ın başarı gereksinimi kuramını içermektedir. Süreç kuramları ise; eşitlik kuramı, beklenti kuramları, pekiştirme kuramı ve amaç kuramıdır (Süral-Özer & Topaloğlu, 2012). Kapsam-gereksinim kuramlarına göre motivasyon, bireylerin içsel gereksinimleri açısından ele alınırken, süreç teorilerine göre, pek çok dışsal faktörün de motivasyon üzerinde etkili olduğu göz önüne alınmaktadır. Ayrıca bu kuramların dışında son zamanlarda yeni kuramlar ortaya çıkmıştır. Bu kuramlar, bilişsel değerlendirme kuramı, öz belirtilim (self determination) kuramı, dinamik motivasyon kuramı, iş özellikleri kuramı, iş tasarımı, öz yönetim (self management) uygulamaları ve güçlendirme kuramlarıdır (Uzun, 2012).

Bireyin içsel ihtiyaçlara karşı geliştirdiği tepkilere içsel motivasyon denir (Akbaba, 2006). İçsel motivasyonun kaynağı bireyin içinden gelen merak, ilgi, bilme, anlama, yeterli olma ve gelişme duygusu olabilir (Akbaba, 2006; Ergün, 2011). Bilişsel değerlendirme teorisine göre, içsel motivasyonun oluşması, otonomi ve yeterlik için gerekli olan fizyolojik ihtiyaçların sağlanmasına bağlıdır. İçsel motivasyon, bireyin istemli hareket yapısındaki herhangi bir dış etki olmaksızın oluşan doyumlar aracılığıyla etkinlikleri sürdürmesini sağlar ve bireye enerji verir. Olumlu geribildirim (dönüt), tatmin ihtiyacına izin veren olaylar, içsel motivasyon üzerinde arttırıcı bir etkiye sahiptir. Somut ödüller ve dışsal ödüller içsel motivasyon üzerinde negatif bir etkiye sahiptir ve içsel motivasyonu azaltma riski vardır (Ryan, Koestner & Deci, 1999).

Dışsal motivasyon bireyin dışından gelen etkileri içermektedir (Akbaba, 2006). Vallerand, Fortier ve Guay'a göre (1997) dışsal motivasyon, bireyin sonu gelecek bir etkinlikle ilgilendiği zaman ortaya çıkmaktadır. Dışsal motivasyon, içsel motivasyonun aksine ceza ve ödüllere dayanmaktadır. Birey, iyi bir makam kazanma veya liyakate dayalı yükselme, terfi etme gibi amaçlarla hareket etmektedir. Başka bir deyişle, birey eylemin kendisi yerine, eylemin kazandıracaklarıyla ilgilenmektedir. Bireyin teşvik ediciler ve caydırıcılara göre hareket etmesine sebep olmaktadır (Deci, Koestner & Ryan, 1999; Hoy & Miskel, 2010). Sınıf ortamında dışsal motivasyon, bir görevin ya da etkinliğin tamamlanması için öğrenciye öğretmen ya da başka biri tarafından sağlanan ödüllerle oluşturulur. Bir öğrencinin yüksek not aldığı için öğretmeni tarafından övülerek pekiştirilmesi sonucu motive olması (Akbaba, 2006; Ergün, 2011) buna örnek olarak verilebilir. Ayrıca bireyin otonomi, yeterlik ve ilintililik duygularını destekleyen ortamlar bireylerin içsel motivasyonlarını sürdürmelerine ve dışsal motivasyonlarını daha fazla kontrol etmelerine yardım edebilir (Mobrand, Turns & Mobrand, 2013).

Ryan ve Deci (2000), dışsal düzenleme, içe yansıtılmış düzenleme, tanımlanmış düzenleme ve bütünleştirilmiş düzenleme olmak üzere dört çeşit dışsal motivasyonun olduğunu belirtmişlerdir. Dışsal düzenlemede davranışlar diğerlerinin zorlamasıyla oluşur ve cezadan kaçınmak veya ödül elde etmek için yapılır. Ayrıca kontrolün kaynağı bireyin dışındadır. Örneğin, ailelerinin zorlamasıyla okula giden öğrenciler dışsal düzenlemeyle motive olmuşlardır. İçe yansıtılmış düzenlemede davranışlar, bireyin özsaygısını geliştirmek ya da yapmayınca oluşacak olan suç ve kaygı duygusundan kaçınmak için yapılır. Ayrıca bu düzenlemede, birey etkinliğe katılmak için ikna veya dışsal baskıyı kısmen içselleştirmiştir. Örneğin, öğrenciler ödev yapmadıkları zaman kendilerini suçlu hissedecekleri için ödevlerini yaparlar. Tanımlanmış düzenlemeyle motive olduğunda ise birey tercih dışı davranışta bulunur, önemli bir davranış olarak değer verir ve birey dışsal güdüler tarafından oluşturulmuş aktiviteleri seçer. Buna örnek olarak, öğrenciler seçmiş oldukları kariyere ulaşmanın yollarından biri olduğu için okula giderler. Bütünleştirilmiş düzenleme sadece yetişkinlik çağında görülür ve birey, toplum tarafından uygun görülen davranışlara değer verir ve ihtiyaç duyar (Vallerand, Fortier & Guay, 1997; Stover, Iglesia, Boubeta & Liporace, 2013).

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum

Eğitim olgusunun temel öğelerinden biri olan öğretmen, bireylerin çağın gereksinimleri doğrultusunda nitelikli bir biçimde yetiştirilmelerinde önemli sorumluluklar üstlenmektedir. Öğretmenlerin bu sorumluluklarını yerine getirebilmeleri ve eğitim sisteminin niteliğini artırabilmeleri hizmet öncesinde mesleğe ilişkin olumlu tutum geliştirmelerini ve duyuşsal alan yeterliklerine sahip olmalarını gerektirmektedir (Karadağ, 2012, 46).

Tutum, davranışları içeren karmaşık bir zihinsel durum olarak tanımlanmaktadır. Mesleğe yönelik tutum, bireyin duyguları, davranışları ve mesleğe bağlılığını ifade etmektedir (Hussain, Ali, Khan, Ramzan & Qadeer, 2011). Öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumları genel olarak onların mesleklerini sevmeleri, mesleklerine bağlı olmaları, toplumsal olarak mesleklerinin gerekli ve önemli olduğunun bilincine varmaları ve mesleklerinin bir gereği olarak kendilerini sürekli geliştirmek durumunda olduklarına inanmaları ile ilgilidir. Bu konulardaki olumlu ya da olumsuz tutumlar öğretmen adaylarının mesleki davranışlarını yönlendirmede oldukça etkili olmaktadır. Bu sebeple öğrencilerin öğrenme yaşantıları öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumlar oluşturacak biçimde düzenlenmelidir (Coşkun, 2011; Özkan, 2012). Çünkü öğretmen mesleğine bağlı olursa ve mesleğine karşı olumlu tutuma sahip olursa performansı daha iyi olacak ve çabaları daha verimli olacaktır (Hussain vd., 2011). Bu bağlamda, öğretmenlik mesleğine adım atan öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin olumlu tutum ve değerler kazanmaları, olumlu algılara sahip olmaları, meslek yaşamlarındaki başarılarının belirleyicisi olarak görülmektedir (Karadağ, 2012, 45).

Mesleki eğitimde bir anlamda bireylerin gelecekteki davranışlarını belirlemeye yönelik bir eğitim verilmektedir. Öğretmen yetiştirme programlarında da öğrencilere kazandırılacak bilgiler, duygular ve becerilerle onların mesleki yaşamdaki davranışlarının daha etkili olması sağlanmaya çalışılmaktadır. Öğretmen adaylarının mesleğin gerekliliklerini daha etkili biçimde yerine getirebilmeleri ve meslekte başarılı olabilmeleri mesleğe yönelik tutumlarının olumlu olmasına bağlıdır. Bu olumlu tutumlar, öğretmen adaylarının meslekten beklentilerine yön verecek ve motivasyonlarını arttıracaktır. Ayrıca

mesleğe ilişkin bilgi, beceri ve değerlerin kazanımında öğretmen adaylarına yardımcı olacaktır (Üstüner, 2006; Karadağ, 2012).

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin Türkiye'deki eğitim fakültelerinin farklı bölümlerinde öğrenim gören adaylarla yapılan birçok araştırmaya ulaşılmıştır (Aşkar & Erden, 1986; Gürbüz Türk & Genç, 2004; Oral, 2004; Saban, Korkmaz & Akbaşlı, 2004; Seferoğlu, 2004; Işık, Yaman & Soran, 2005; Kaya & Büyükkasap, 2005; Akpınar, Yıldız & Ergin, 2006; Aslan ve Köksal-Akyol, 2006; Bulut & Doğan, 2006; Özbek, Kahyaoğlu & Özgen, 2007; Tanel, Şengören & Tanel, 2007; Baykara-Pehlivan, 2008; Bedel, 2008; Çapri & Çelikkaleli, 2008; Oğuz & Topkaya, 2008; Temizkan, 2008; Bulut, 2009; Çetinkaya, 2009; Üstüner, Demirtaş & Cömert, 2009; Can, 2010; Coşkun, 2011; Tekerek & Polat, 2011; Açışlı & Kolomuç, 2012; Bektaş & Nalçacı, 2012; Karadağ, 2012; Kızıltaş, Halmatov & Sarıçam, 2012; Çağlar, 2013). Bu araştırmalarda, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu bir tutuma sahip oldukları belirlenmiştir.

Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumla ilgili yapılan bazı yurtdışı çalışmalarda ise öğretmenlerin mesleklerine ilişkin olumlu bir tutuma sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Osunde ve Izevbogie (2006) Nijerya'da 400 ortaokul öğretmeniyle yapmış oldukları çalışmada, maaşların düzensizliği (gecikmelerin olması), maaş azlığı, zayıf bir fiziksel çevre, promosyon umudunun olmaması ve durgunluğun öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu olumsuz etkilediği sonucunu belirlemişlerdir. Hussain ve diğerleri (2011) 120 ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceledikleri çalışmada, öğretmenlerin çoğunluğunun mesleğe yönelik olumlu bir tutuma sahip olmadıklarını, kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlerden daha olumlu bir tutuma sahip olduklarını, devlet okullarında çalışan öğretmenlerin özel okuldakilere; kırsal kesimde çalışanların kentsel kesimde çalışanlara göre mesleklerine daha bağlı oldukları ve öğretmenlikten tatmin oldukları sonucuna varmışlardır.

Olumlu tutumlar, insanların işlerine ve görevlerine ilişkin motivasyonlarını tetiklemektedir (Kara, 2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu bir tutuma sahip olmaları öğretmeye ilişkin motivasyonlarını arttıracakları düşünülmektedir. Yüksek motivasyona sahip olan öğretmen adaylarının mesleklerini severek ve isteyerek icra edecekleri ve eğitim kalitesinin artması için yüksek düzeyde çaba gösterecekleri söylenebilir.

Bu araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonları arasındaki ilişkinin belirlenmesini amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ve öğretme motivasyonları ne düzeydedir?
2. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, onların öğretme motivasyonunu ne düzeyde yordamaktadır?

YÖNTEM

Model

Araştırmanın modeli tarama modellerinden ilişki tarama modelindedir. İlişki tarama modelleri, değişkenler arasındaki ilişkileri saptamak (Sönmez & Alacapınar, 2011) veya iki ve daha çok sayıdaki değişken arasındaki birlikte değişimin varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir. İlişki tarama modeli gerçek bir neden-sonuç ilişkisi vermemekle birlikte bir değişkendeki durumun bilinmesi halinde

ötekinin kestirilmesine olanak sağlamaktadır (Karasar, 2006). Tarama modelinde olan bu çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırmanın bağımlı değişkenlerini öğretme motivasyonu ölçeğinin içsel motivasyon ve dışsal motivasyon boyutları oluşturmaktadır. Bağımsız değişken ise öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlardır.

Evren-Örneklem

Araştırma, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, basit seçkisiz örnekleme tekniği ile belirlenen 294 öğrenciden oluşmaktadır. Bu katılımcıların 194'ü (% 66) kız ve 100'ü (% 50.7) erkektir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının not ortalaması değişkenine göre dağılımı incelendiğinde, 15'i (% 5,1) 1-2 ortalamaya, 194'ü (% 66) 2,01-3,00 ortalamaya, 85'i (% 28,9) 3,01-4,00 ortalamaya sahip oldukları görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyet ve not ortalaması gibi demografik bilgiler yer almıştır. İkinci bölümde ise, öğretme motivasyonu algılarının ölçülmesi amacıyla Öğretme Motivasyonu Ölçeği ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların belirlenmesi için Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği bulunmaktadır.

Öğretme Motivasyonu Ölçeği Ölçek, Kauffman, Yılmaz-Soylu ve Duke (2011) tarafından öğretmen adaylarının içsel ve dışsal motivasyonunu ölçmek üzere geliştirilmiştir. Ölçek orijinal formunda 12 madde ve iki alt boyuttan oluşan bir veri toplama aracıdır. Ölçekten alınan yüksek puanlar yüksek düzeyde öğretme motivasyonuna sahip olduğunu, düşük puanlar ise öğretme motivasyonunun düşük düzeyde olduğuna işaret etmektedir. Yapılan güvenirlik analizi sonuçlarına göre içsel motivasyon boyutunun güvenirliği .86, dışsal motivasyon boyutunun güvenirliği ise .76 olarak bulunmuştur. Araştırmacılar tarafından yapılan güvenirlik analizinde ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .84, boyutlara ilişkin Cronbach Alfa güvenirlik katsayıları sırasıyla içsel motivasyon için .76, dışsal motivasyon için .70 olarak bulunmuştur.

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği. Ölçek, Üstüner (2006) tarafından öğretmenlik programlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ölçmek üzere geliştirilmiştir. Ölçek orijinal formunda 34 madde ve tek boyuttan oluşan Likert tipi bir tutum ölçeğidir. Tutum ifadelerinin her birisinin karşısında, 5'ten 1'e doğru sıralanmış seçenekler vardır ve bu seçeneklerden her bir ifade için "üç puan" orta düzeyde katılımı, "bir puan" olumsuz uçtaki tutumun derecesini, "beş puan" ise olumlu uçtaki tutumun puan derecesini temsil etmiştir. Maddelerin karşısında yer alan seçenekler ve puan karşılıkları; 5= Tamamen Katılıyorum, 4= Çoğunlukla Katılıyorum, 3= Orta Düzeyde Katılıyorum, 2= Kısmen Katılıyorum ve 1= Hiç Katılmıyorum şeklinde düzenlenmiştir. Olumsuz ifadeler ise tersten puanlanmıştır. Yapılan güvenirlik analizi sonuçlarına göre ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .93'tür. Araştırmacılar tarafından yapılan güvenirlik analizinde ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .95 olarak hesaplanmıştır.

Veri Analizi

Araştırmada alt problemlerin çözümlenebilmesi için öncelikle her bir alt ölçekte yer alan maddelerin aritmetik ortalama değerleri belirlenerek o faktör için bir puan

hesaplanmıştır. Analizler bu faktör puanları üzerinden yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkilerin hesaplanmasında Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı (r) kullanılmıştır. Bununla birlikte, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenleri yordama düzeylerini belirlemek amacıyla Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi yapılmıştır. Regresyon analizlerinin yorumlanmasında, standartlaştırılmış Beta (β) katsayıları ve bunların anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları dikkate alınmıştır. Verilerin analizinde .05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır. Korelasyon katsayısının mutlak değer olarak, 0.70–1.00 arasında olması yüksek; 0.69–0.30 arasında olması orta; 0.29–0.00 arasında olması ise düşük düzeyde ilişki olarak tanımlanmıştır (Büyüköztürk, 2012).

BULGULAR

Araştırmaya katılanların öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretim motivasyonuna ilişkin bulgular Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar ile öğretim motivasyonu boyutlarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri

Alt Boyutlar	$\bar{X}$	S
1. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum	3,82	0.76
2. Dışsal motivasyon	2,63	0.90
3. İçsel motivasyon	3,13	0.91
4. Öğretim motivasyonu	2,88	0.83

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının algılarına göre, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar ile öğretim motivasyonuna ilişkin dağılımlar incelendiğinde; öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların ortalamasını ($\bar{X}=3,82$) olduğu görülmektedir. Öğretim motivasyonuna ilişkin dağılımlara bakıldığında ise, dışsal motivasyon boyutuna ($\bar{X}=2,63$) ilişkin algıların içsel motivasyon ($\bar{X}=3,13$) algılarından düşük ortalamalara sahip olduğu görülmektedir. Dışsal motivasyonun yordanmasına ilişkin çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Dışsal motivasyonun yordanmasına ilişkin regresyon analizi sonuçları

Değişken	B	Sh	β	T	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	,484	,234	-	2,065	.04	-	-
Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum	,563	,060	,481	9,370	.00*	,481	,481

$F_{(1-292)}=87,806$, $p<.01$, $R=.48$, $R^2=.231$

Tablo 2’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile dışsal motivasyon algıları arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır ($R=.48$, $p<.01$). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, öğretmen adaylarının dışsal motivasyon algılarındaki toplam varyansın yaklaşık % 23’ünü açıklamaktadır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ($\beta=.481$, $p<.01$) öğretmen adaylarının dışsal motivasyon algılarını pozitif yönde ve anlamlı düzeyde yordamaktadır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile dışsal motivasyon arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde, bu iki değişken arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişkinin ($r=.48$) olduğu görülmektedir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde öğretmen adaylarının dışsal motivasyonunu, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum değişkeninin anlamlı düzeyde

yordadığı söylenebilir. İçsel motivasyonun yordanmasına ilişkin çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. İçsel motivasyonun yordanmasına ilişkin regresyon analizi sonuçları

Değişken	B	Sh	β	T	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	,214	,207	-	1,036	.30	-	-
Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum	,764	,053	,645	14,431	.00*	,645	,645

$F_{(1-292)}=208,265$, $p<.01$, $R=.645$, $R^2=.416$

Tablo 3'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile içsel motivasyon algıları arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($R=.65$, $p<.01$). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, öğretmen adaylarının içsel motivasyon algılarındaki toplam varyansın yaklaşık % 42'sini açıklamaktadır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ($\beta=.645$, $p<.01$) öğretmen adaylarının içsel motivasyon algılarını pozitif yönde ve anlamlı düzeyde yordamaktadır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile içsel motivasyon arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile içsel motivasyon arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişkinin ($r=.64$) olduğu görülmektedir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde öğretmen adaylarının içsel motivasyonunu, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum değişkeninin anlamlı düzeyde yordadığı söylenebilir.

Öğretme motivasyonunun yordanmasına ilişkin çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretme motivasyonunun yordanmasına ilişkin regresyon analizi sonuçları

Değişken	B	Sh	β	T	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	,349	,197	-	1,773	.07	-	-
Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum	,663	,050	,610	13,151	.00*	,610	,610

$F_{(1-292)}=172,945$, $p<.01$, $R=.61$, $R^2=.372$

Tablo 4'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyon algıları arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($R=.61$, $p<.01$). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, öğretmen adaylarının öğretme motivasyon algılarındaki toplam varyansın yaklaşık % 37'sini açıklamaktadır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ($\beta=.610$, $p<.01$) öğretmen adaylarının öğretme motivasyon algılarını pozitif yönde ve anlamlı düzeyde yordamaktadır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile öğretme motivasyonu arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde, bu iki değişken arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişkinin ($r=.61$) olduğu görülmektedir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde öğretmen adaylarının öğretme motivasyonunu, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum değişkeninin anlamlı düzeyde yordadığı söylenebilir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonları arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları çoğunlukla

katılıyorum düzeyinde bulunmuştur. Elde edilen bu sonuç, öğretmen adaylarının mesleklerine karşı olumlu bir tutuma sahip olduklarını göstermektedir. Sabırlı, özverili ve öğretimdeki engeller karşısında ısrarcı olmayı gerektiren öğretmenlik mesleğinde başarılı olmak için bu mesleği severek ve isteyerek yapmak çok önemlidir. Bu durum öğretmenlerin mesleklerine karşı sahip oldukları olumlu tutumla yakından ilişkilidir (Açıslı & Kolomuç, 2012). Olumlu tutuma sahip olan öğretmen adaylarının, gelecekte mesleklerini severek ve isteyerek yapacakları ve bunun sonucunda da eğitime önemli katkılar sağlayacakları söylenebilir. Araştırmanın bu bulgusu, Al-Houthy (1986), Alsheha (1988), Kaya ve Büyükkasap (2005), Akpınar, Yıldız ve Ergin (2006), Tanel, Kaya-Şengören ve Tanel (2007), Terzi ve Tezci (2007), Baykara-Pehlivan (2008), Bedel (2008), Çiçek-Sağlam (2008), Başbay, Ünver ve Bümen (2009), Bulut (2009), Doğan ve Çoban (2009), Güneyli ve Aslan (2009), Özder, Konedralı ve Zeki (2010), Çağlar'ın (2013) ve araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Bu çalışmalarda, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak Kahyaoğlu, Tan ve Kaya (2013), Hussain ve diğerleri (2011) ve Osunde ve Izevbigie (2006) tarafından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile ilgili yapılan çalışmalarda öğretmenlik mesleğine yönelik olumsuz bir tutum olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Kahyaoğlu, Tan ve Kaya (2013), öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumsuz bir tutuma sahip olmalarının sebebi olarak öğretmen adaylarının mesleği tanımadan tercih ettiklerini veya öğretmenlik mesleğine karşı isteksiz olduklarını ifade etmişlerdir.

Öğretmen adaylarının öğretim motivasyonu algıları orta düzeyde bulunmuştur. Boyutlar açısından bakıldığında, öğretmen adayları içsel motivasyon boyutunda dışsal motivasyon boyutundan daha yüksek bir algıya sahiptirler. Kaya, Yıldız ve Yıldız'a göre (2013), öğretmenlerin içsel motivasyonlarının yüksek olması öğretmenlik mesleğinin maddi kaygılardan uzak, maneviyatı yüksek bir meslek olduğunu göstermektedir. İçsel motivasyonu yüksek olan bireyler, memnuniyet ve zevk için aktivitede bulunur ve içsel motivasyon, bireyin kişisel seçim ve ilgi alanlarıyla ortaya çıkar (Özkubat & Demiriz, 2013). Öğretmen adaylarının yüksek bir içsel motivasyona sahip olması mesleklerini severek ve isteyerek yapacaklarını ve mesleklerinde başarılı olacaklarının göstergesi olabilir. Bu konuyla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde, Argon ve Ertürk (2013), Kaya, Yıldız ve Yıldız (2013), Yalçın ve Korkmaz (2013), Özdoğru ve Aydın (2012), Dereli ve Acat (2010), Yenilmez ve Acat (2005) çalışmalarında benzer sonuçlara ulaştıkları görülmektedir. Argon ve Ertürk (2013) ilköğretim okulu öğretmenlerinin içsel motivasyon algılarının yüksek düzeyde olduğu sonucuna varmışlardır. Kaya, Yıldız ve Yıldız'ın (2013) İstanbul'un Adalar ve Güngören ilçelerinde görev yapan öğretmenlerin motivasyon düzeylerini inceledikleri çalışmalarında, her iki bölgede de içsel motivasyon düzeyinin dışsal motivasyon faktörlerine göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yalçın ve Korkmaz'ın (2013) okul öncesi öğretmenleriyle yaptıkları çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin çok fazla sorunlarının olmadığı ve genellikle yüksek motivasyona sahip oldukları sonucu elde edilmiştir. Özdoğru ve Aydın (2012) ilköğretim okulu öğretmenlerinin karara katılma durumları ve istekleri ile motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında, öğretmenlerin motivasyonlarının oldukça düzeyinde olduğu sonucunu elde etmişlerdir. Dereli ve Acat (2010) yaptıkları çalışmada, Okul Öncesi Eğitim Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyonlarının genellikle yüksek olduğu sonucunu elde etmişlerdir. Yenilmez ve Acat (2005), tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin içsel motivasyonlarının güçlü olduğunu bulmuşlardır.

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonu, içsel motivasyon ve dışsal motivasyon arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu sonuca göre, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları olumlu olunca öğretme motivasyonları da artmaktadır. Ayrıca, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, öğretme motivasyonunu, içsel ve dışsal motivasyonu pozitif yönde ve anlamlı düzeyde yordamaktadır. Erdem ve Gözüküçük'ün (2013) Türkçe dersine yönelik motivasyon ve tutum arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında, ilköğretim 3., 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik motivasyonu ve tutumu arasında pozitif ve anlamlı bir ilişkinin olduğunu ifade etmişlerdir. Geri (2013), Kırgızistan'daki üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile akademik motivasyonun boyutlarından olan dışsal ve içsel motivasyon arasında pozitif ve orta düzeyde, motivasyonsuzlukla ise pozitif yönde zayıf bir ilişkinin olduğu sonucunu elde etmiştir. Uçgun (2013), Türkçe öğretmenlerinin öğrencileri motive etme düzeyleri ile ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmada, öğretmenlerin öğrencileri motive etme düzeyleri ile öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumları arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Djigunovic (2012), yabancı dil öğreniminde tutum ve motivasyonu incelediği çalışmasında, genç yaştaki yabancı dil öğrencilerinin motivasyon ve tutumlarının sabır öğrenen özellikleri taşımadığını ve zamanla değiştiğini belirtmişlerdir. İçöz'ün (2012) ortaöğretim öğrencilerinin kimya dersine yönelik tutum, motivasyon ve öz yeterlik inançları arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, öğrencilerin kimya dersine yönelik tutumları, motivasyonları ve öz yeterlik inançları arasında yüksek korelasyonların olduğu sonucuna ulaşmıştır. Akandere, Özyalvaç ve Duman (2010), ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum ve akademik başarı motivasyonlarını inceledikleri çalışma sonucunda, beden eğitimi dersine ilgisi ve tutumu fazla olan öğrencilerin akademik başarı motivasyonlarında artış olduğunu belirtmişlerdir. Csizer, Kormos ve Sarkadi (2010), öğretmen adaylarının matematiğe yönelik motivasyon ve tutumlarını inceledikleri çalışmalarında, öğretmen adaylarının uzmanlık hedeflerinin performans hedeflerinden daha yüksek olduğunu saptamışlardır. Yapılan çalışmalar, öğrenme ve öğretme sürecinde motivasyon ve tutum arasında güçlü bir ilişkinin olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın sonuçları kısaca özetlenecek olursa; a) Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları oldukça olumludur. b) Öğretmen adaylarının öğretme motivasyonları orta düzeydedir. c) Öğretmen adaylarının içsel motivasyonları dışsal motivasyonlarından daha yüksektir. d) Öğretmen adaylarının öğretme motivasyonları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır. e) Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, öğretme motivasyonu, içsel ve dışsal motivasyonun anlamlı yordayıcısıdır. Bu bağlamda, öğretmen adaylarının öğretmeye ilişkin dışsal motivasyonlarını arttıracak çalışmalar yapılabilir. Öğretmen adaylarının daha başarılı bir meslek hayatlarının olabilmesi için gerekli olan olumlu tutum ve yüksek düzeyde motivasyona sahip olmalarını sağlamak amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlenebilir ve öğretim elemanları öğretmenlik mesleğinin önemi ve insan hayatına getirileri konusunda öğretmen adaylarına yardımcı olabilirler.

KAYNAKÇA

- Açışlı, S. & Kolomuç, A. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 266-271.
- Akandere, M., Özyalvaç, N. T. & Duman, S. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, 1-10.
- Akbaba, S. (2006). Eğitimde motivasyon. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 343-361.
- Akioka, E. & Gilmore, L. (2013). An intervention to improve motivation for homework. *Australian Journal of Guidance and Counselling*, 23 (1), 34-48.
- Akpınar, E., Yıldız, E. & Ergin, Ö. (2006). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 56-62.
- Al-Houthy, I. M. (1986). A study of factors influencing secondary school students' career choice and their attitudes toward the teaching profession: The case of the Yemen Arab Republic. *Unpublished Doctoral Dissertation*. The Florida State University.
- Alsheha, F. A. (1988). A study of male college of education students' attitude toward the teaching profession in the Kingdom of Saudi Arabia. *Unpublished Doctoral Dissertation*. The Florida State University.
- Argon, T. & Ertürk, R. (2013). İlköğretim okulu öğretmenlerinin içsel motivasyonları ve örgütsel kimliğe yönelik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 19 (2), 159-179.
- Aslan, D. & Köksal-Akyol, A. (2006). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ve mesleki benlik saygılarının incelenmesi. *Ç. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15 (2), 51-60.
- Aşkar, P. & Erden, M. (1986). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *I. Ulusal Eğitim Kongresi*, 24-30 Kasım 1986, İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Azizoğlu, N. & Çetin, G. (2009). 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri, fen dersine yönelik tutumları ve motivasyonları arasındaki ilişki. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17 (1), 171-182.
- Başbay, M., Ünver, G., & Bümen, N. T. (2009). Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları: Boylamsal bir çalışma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15 (59), 345-366.
- Baykara-Pehlivan, K. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4 (2), 151-168.
- Bedel, E. F. (2008). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve bazı kişilik özellikleri arasındaki ilişkiler. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Dergisi*, 4 (1), 31-48.
- Bektaş, F. & Nalçacı, A. (2012). The relationship between personal values and attitude towards teaching profession. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12 (2), 1244-1248.
- Bulut, H. & Doğar, Ç. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 13-27.
- Bulut, İ. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat Üniversitesi örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 13-24.
- Büyükoztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.

- Büyükses, L. (2010). Öğretmenin İş Ortamındaki Motivasyonunu Etkileyen Etmenler. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Can, Ş. (2010). Tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, 13-28.
- Coşkun, M. K. (2011). Din kültürü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları: İlahiyat-Eğitim DKAB karşılaştırması. *EKEV Akademi Dergisi*, 15 (48), 269-279.
- Csizer, K., Kormos, J. & Sarkadi, A. (2010). The dynamics of language learning attitudes and motivation: Lessons from an interview study of dyslexic language learners. *The Modern Language Journal*, 94, 470-487.
- Çağlar, Ç. (2013). The relationship between the levels of alienation of the Education Faculty students and their attitudes towards the teaching profession. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 13 (3), 1507-1513.
- Çapri, B. & Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet, program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (15), 33-53.
- Çetinkaya, Z. (2009). Türkçe öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 8 (2), 298-305.
- Çiçek-Sağlam, A. (2008). Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (1), 59-69.
- Deci, E. L., Koestner, R., & Ryan, R. M. (1999). A meta-analytic review of experiments examining the effects of extrinsic rewards on intrinsic motivation. *Psychological Bulletin*, 125 (6), 627-668.
- Dereli, E. & Acat, M. B. (2010). Okul öncesi eğitim öğretmenliği bölümü öğrencilerinin motivasyon kaynakları ve sorunları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, 173-187.
- Djigunovic, J. M. (2012). Attitudes and motivation in early foreign language learning. *C.E.P.S. Journal*, 2 (3), 55-74.
- Doğan, T. & Çoban, A. E. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34 (153), 157-168.
- Emir, S. & Kanlı, E. (2009). İlköğretim öğretmenlerinin öğrencilerini motive etme biçimlerinin incelenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (2), 63-79.
- Emmett, J. (2013). Using extrinsic motivation to influence student attitude and behavior toward state assessments at an urban high school. *NASSP Bulletin*, 97 (3), 197-217.
- Erdem, A. R. & Gözüküçük, M. (2013). İlköğretim 3. 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik motivasyonları ve tutumları arasındaki ilişki. *PEGEM Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3 (2), 13-24.
- Ergün, M. (2011). Sınıfta motivasyon. *Sınıf yönetimi* (Edt: E. Karip). Ankara: Pegem Akademi. ss. 119-135.
- Fernet, C., Guay, F., Senecal, C., & Austin, S. (2012). Predicting intra individual changes in teacher burnout: The role of perceived school environment and motivational factors. *Teaching and Teacher Education*, 28, 514-525.
- Geri, S. (2013). Kırgızistan'daki üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spor servis dersine tutumları ile akademik motivasyonlarının incelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (8), 31-46.

- Güneş, K. (2007). İlköğretim okulu öğretmenlerinin okul müdürlerinin iletişim ve motivasyon becerileri ile ilgili algı ve beklentileri (İstanbul ili Avrupa yakası örneği). *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Güney, S. (2011). *Örgütsel davranış*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güneyli, A. & Aslan, C. (2009). Evaluation of Turkish prospective teachers' attitudes towards teaching profession (Near East University case). *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, 313-319.
- Gürbüzürk, O. & Genç, S. Z. (2004). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (7), 47-62.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2010). *Eğitim yönetimi* (Çev. Edt: S. Turan). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Hussain, S., Ali, R., Khan, M. S., Ramzan, M. & Qadeer, M. Z. (2011). Attitude of secondary school teachers towards teaching profession. *International Journal of Academic Research*, 3 (1), 985-990.
- Işık, S., Yaman, M. & Soran, H. (2005). Biyoloji ve biyoloji öğretmenliğine karşı tutumlarına göre biyoloji öğretmen adaylarının tiplerinin belirlenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 110-116.
- İçöz, Ö. F. (2012). The relationship among secondary school students' attitudes, motivation and self-efficacy beliefs toward chemistry lessons. *Unpublished Master's Thesis*. Middle East Technical University, The Graduate School of Natural and Applied Sciences, Turkey.
- Kahyaoğlu, M., Tan, Ç. & Kaya, M. F. (2013). İlköğretim öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (21), 225-236.
- Kapıkıran, Ş. (2012). Ergenlerde olumsuz otomatik düşünceler ve içsel güdülenme arasındaki ilişkinin aracı ve farklılaştırıcısı olarak başarı yönelimi ve kendini engelleme davranışlarının sınanması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12 (2), 695-711.
- Kara, A. (2010). Öğrenmeye ilişkin tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (32), 49-62.
- Karadağ, E., Baloğlu, N. & Küçük, E. (2010). Yönetici denetimi algısının öğretmenlerin mesleki motivasyon düzeyine etkisi: Bir path analizi çalışması. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8 (2), 417-437.
- Karadağ, R. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 7 (2), 44-66.
- Karaköse, T. & Kocabaş, İ. (2006). Özel ve devlet okullarında öğretmenlerin beklentilerinin iş doyumunu ve motivasyon üzerine etkileri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 2 (1), 3-14.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kauffman, D. F., Yılmaz-Soylu, M. & Duke, B. (2011). Öğretme motivasyonu ölçeğinin geçerlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 279-290.
- Kaya, B. & Büyükkasap, E. (2005). Fizik öğretmenliği programı öğrencilerinin profilleri, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve endişeleri. *Gazi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 13 (2), 367-380.
- Kaya, F. Ş., Yıldız, B. & Yıldız, H. (2013). Herzberg'in çift faktör kuramı açısından ilköğretim I. kademe öğretmenlerinin motivasyon düzeylerinin değerlendirilmesi. *Akademik Bakış Dergisi*, 39, 1-18.

- Kızıldaş, E., Halmatov, M. & Sarıçam, H. (2012). Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (23), 173-189.
- Martin, A. J. (2013). Improving the achievement, motivation, and engagement of students with ADHD: The role of personal best goals and other growth-based approaches. *Australian Journal of Guidance and Counselling*, 23 (1), 143-155.
- Mobrand, K. A., Turns, J. & Mobrand, L. M. (2013, July). Revealing and enhancing engineering undergraduate students' motivation for the communication of professional practice through creation of communication preparedness portfolios in a studio setting. *Professional Communication Conference (IPCC), 2013 IEEE International*. pp. 1-10
- Mucherah, W. & Herendeen, A. (2013). Motivation for reading and upper primary school students' academic achievement in reading in Kenya. *Reading Psychology*, 34 (6), 569-593.
- Oğuz, A. & Topkaya, N. (2008). Ortaöğretim alan öğretmenliği öğrencilerinin öğretmen özyeterlik inançları ile öğretmenliğe ilişkin tutumları. *Akademik Bakış*, 14, 23-36.
- Oral, B. (2004). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15, 88-98.
- Osunde, A. U. & Izevbigie, T. U. (2006). An assessment of teachers' attitude towards teaching profession in Midwestern Nigeria. *Education*, 126 (3), 462-467.
- Özan, M. B., Türkoğlu, A. Z. & Şener, G. (2010). Okul yöneticilerinin sergiledikleri demokratik tutum ve davranışlarının öğretmenlerin motivasyonuna etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20 (1), 275-294.
- Özbek, R., Kahyaoğlu, M. & Özgen, N. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2), 221-232.
- Özder, H., Konedralı, G. & Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16 (2), 253-275.
- Özdoğru, M. & Aydın, B. (2012). İlköğretim okulu öğretmenlerinin karara katılma durumları ve istekleri ile motivasyon düzeyleri arasındaki ilişki. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (2), 357-367.
- Özgan, H. & Aslan, N. (2008). İlköğretim okul müdürlerinin sözlü iletişim biçiminin öğretmenlerin motivasyonuna etkisinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (1), 190-206.
- Özkan, H. H. (2012). Öğretmenlik formasyon programındaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi (SDÜ Örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (2), 29-48.
- Özkubat, S. & Demiriz, S. (2013). Çevreye karşı motivasyon ölçeğinin okul öncesi öğretmen adayları üzerinde geçerlik güvenirlik çalışması. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (1), 87-114.
- Öztürk, Z. & Dündar, H. (2003). Örgütsel motivasyon ve kamu çalışanlarını motive eden faktörler. *C. Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4 (2), 57-67.
- Pintrich, P. R. (1999). The role of motivation in promoting and sustaining self-regulated learning. *International Journal of Educational Research*, 31, 459-470.

- Randler, C., Hummel, E. & Wüst-Ackermann, P. (2012). The influence of perceived disgust on students' motivation and achievement. *International Journal of Science Education*, 35 (17), 2839-2856.
- Robbins, S. P. & Judge, T. A. (2012). *Örgütsel davranış* (Çev. Edt: İ. Erdem). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Rodriguez-Keyes, E., Schneider, D. A. & Keenan, E. K. (2013). Being known in undergraduate social work education: the role of instructors in fostering student engagement and motivation. *Social Work Education: The International Journal*, 32 (6), 785-799.
- Ryan, R. M. & Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54-67.
- Saban, A., Korkmaz, İ. & Akbaşlı, S. (2004). Öğretmen adaylarının mesleki kaygıları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 17, 198-209.
- Sabancı, A. (1994). Eğitim yönetiminde çift yönlü iletişim yönetilenleri motivasyon ve iş doyumunu bakımından nasıl etkilemektedir. *Yayınlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi*. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Seferoğlu, G. (2004). İngilizce öğretmenliği sertifikası programı ile yetiştirilen öğretmen adaylarının öğretmenliğe yönelik tutumları. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi. 6-9 Temmuz 2004. Malatya.
- Siskandar, S. (2013). Attitude, motivation, and parent's role perceived by sixth grade students in relation to their achievement in mathematics. *International Journal of Academic Research*, 5 (4), 227-230.
- Sougari, A. M. & Hovhannisyan, I. (2013). Delving into young learners' attitudes and motivation to learn English: Comparing the Armenian and the Greek classroom. *Research Papers in Language Teaching and Learning*, 4 (1), 120-137.
- Sönmez, V. & Alacapınar, F. (2012). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Stover, J. B., Iglesia, G., Boubeta, A. R. & Liporace, M. F. (2012). Academic motivation scale: Adaptation and psychometric analyses for high school and college students. *Psychology Research and Behavior Management*, 5, 71-83.
- Süral-Özer, P. & Topaloğlu, T. (2012). *Motivasyonda kapsam kuramları, liderlik ve motivasyon* (Edt: C. Serinkan). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tanel, R., Kaya-Şengören, S. & Tanel, Z. (2007). Fizik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (22), 1-9.
- Tekerek, M. & Polat, S. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium*. Fırat University. 22-24 September 2011. Elazığ, Turkey.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (3), 461-486.
- Terzi, A. R. & Tezci, E. (2007). Necatibey eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52, 593-614.
- Uçgun, D. (2013). Türkçe öğretmenlerinin öğrencileri motive etme düzeyleri ile ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (2), 449-460.
- Uzun, D. (2012). Motivasyonda yeni yaklaşımlar. *Liderlik ve motivasyon* (Edt: C. Serinkan). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127.
- Üstüner, M., Demirtaş, H., & Cömert, M. (2009). The attitudes of prospective teachers towards the profession of teaching (The Case of Inonu University, Faculty of Education). *Education and Science*, 34 (151), 140-155.
- Vallerand, R. J., Fortier, M. S. & Guay, F. (1997). Self-determination and persistence in a real life setting: Toward a motivational model of high school dropout. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72 (5), 1161-1176.
- Yalçın, H. & Korkmaz, M. E. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin motivasyon durumları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (26), 602-609.
- Yazıcı, H. (2009). Öğretmenlik mesleği, motivasyon kaynakları ve temel tutumlar: Kuramsal bir bakış. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17 (1), 33-46.
- Yenilmez, K. & Acat, M. B. (2005). Öğretmen adayı tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyon kaynakları ve sorunları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 347-354.
- Yu, B. (2013). Asian international students at an Australian university: Mapping the paths between integrative motivation, competence in L2 communication, cross-cultural adaptation and persistence with structural equation modeling. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 34 (7), 727-742.

The Relationship between Pre-service Teachers' Attitudes towards the Teaching Profession and their Motivation to Teach

Ahmet AYIK³ & Öznur ATAŞ⁴

Introduction

The teaching profession is extremely important in terms of human sensitivity. Individuals who choose this profession are expected to have substantial sensitivity towards the people they will serve. This sensitivity is related to individuals' personal characteristics, and it affects their mental health considerably because the teaching profession is not always preferred by the public at large because of teachers' lower earnings. Teachers continue in this profession for their psycho-social improvement and satisfaction, as well (YAZICI, 2009). There must be factors motivating the individual to be satisfied with the profession.

Motivation is a power directing an individual to certain goals and providing her/him the desire to move towards these goals. Efficient use of this power has influence on reaching the goals. Pre-service teachers should be motivated to work in accordance with the objectives of education in the future. According to Güney (2011, 13), any individual who is motivated appreciates her/his job, which affects both the individual's and the institution's efficiency in a positive way. The reactions an individual develops based on her/his intrinsic needs are called intrinsic motivation (Akbaba, 2006). The sources of intrinsic motivation can be the senses of curiosity, interest, knowing, understanding, self-sufficiency, and self-improvement, all arising from the individual's self (Akbaba, 2006; Ergün, 2011).

Extrinsic motivation includes the effects arising out of an individual's will (Akbaba, 2006). According to Vallerand, Fortier, and Guay (1997), extrinsic motivation occurs when the individual is interested in a transient activity. Contrary to intrinsic motivation, extrinsic motivation is based on rewards and punishments. The individual acts with the aim of gaining a good position or getting promoted in a merit system. In other words, the individual is interested in the gains rather than the behaviour itself. Extrinsic motivation causes the individual to act in accordance with stimulants and deterrents (Deci, Koestner, & Ryan, 1999; Hoy & Miskel, 2010). Ryan and Deci (2000) define four types of extrinsic motivation: external regulation, introjection, identification, and integration. In external regulation, behaviour occurs because of external pressure and is displayed to avoid a punishment or to gain a reward. Thus, the source of control is external. In introjected regulation, the individual behaves in such a way to develop her/his self-regard or to avoid the guilt feelings or anxiety arising from not displaying the behaviour. Moreover, the individual seems to have partially internalized the persuasion or external pressure to attend to the activity. When motivated with identified motivation, the individual consciously values a goal or regulation appreciates behaviours as important, and prefers the activities formed by external motives. Integrated regulation is observed only in adulthood, and in this regulation type, the individual appreciates and needs the behaviours that are approved by society (Vallerand, Fortier, & Guay, 1997; Stover, Iglesia, Boubeta, & Liporace, 2013).

Attitude is defined as a complex mental concept that includes behaviours. Attitude towards a profession encompasses an individual's senses, behaviours, and commitment to the profession (Hussain et al., 2011). Teachers' commitments to their professions are

³ Assist. Prof. Dr. - Atatürk University Kazım Karabekir Education Faculty - ahmet.ayik@atauni.edu.tr

⁴ Res. Assist. - Atatürk University Kazım Karabekir Education Faculty - oznur.atas@atauni.edu.tr

generally related to factors such as whether they like their profession, they are loyal to it, they are aware of the social importance and necessity of their profession, and whether they believe that they should improve themselves as a necessity of their profession. Regarding these factors, positive or negative attitudes are quite influential in directing pre-service teachers' professional behaviours. Thus, students should be encouraged to learn behaviours that will form positive attitudes towards the teaching profession (Coşkun, 2011; Özkan, 2012). A teacher's performance and effort will improve if she/he has a positive attitude and feels commitment towards the profession (Hussain et al., 2011).

Positive attitudes trigger people's motivation within their profession and work (Kara, 2010). Having positive attitudes towards the teaching profession will improve teacher candidates' motivation towards teaching. Pre-service teachers who have a high level of motivation will practise their profession voluntarily and fondly, and they will try hard to improve the quality of education. This study aims at determining the relationship between teacher candidates' attitudes towards the teaching profession and their teaching motivation.

Method

The model of study is a relational scanning model. In this study, relationships between pre-service teachers' attitudes to the teaching profession and their motivation to teach are examined. The dependent variables of the study constitute intrinsic and extrinsic motivation, which are the dimensions of the motivation to teach scale. The attitude to the teaching profession is the independent variable.

This research was conducted on students studying at Kazım Karabekir Education Faculty of Ataturk University of Turkey in the academic year of 2012-2013. The research sample consists of 294 students determined by simple random sampling.

The Scales of Motivation to Teach and Attitude towards the Teaching Profession have been used as data collection tools. The Motivation to Teach Scale has been developed to measure the intrinsic and extrinsic motivation by Kaufmann, Yılmaz-Soylu, and Duke (2011). This scale is a measuring tool consisting of 12 items and two subscales in its original form. In the reliability analysis conducted by researchers, the alpha reliability coefficient of the scale was found to be .84, .76 for the dimension of intrinsic motivation and .70 for extrinsic motivation. The Scale of Attitude toward the Teaching Profession has been developed to measure the pre-service teachers' attitudes toward the teaching profession by Üstüner (2006). The scale is a Likert-type attitude scale consisting of 34 items and one dimension. In the reliability analysis conducted by researchers, the alpha reliability coefficient of the scale was found to be .95.

In the data analysis, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, and Multiple Linear Regression Analysis were conducted. Data analysis was based on the .05 significance level.

Findings

According to the perceptions of teacher candidates, the average of pre-service teachers' attitudes towards the teaching profession was found to be 3.82, with 2.63 for extrinsic motivation and 3.13 for intrinsic motivation. A significant relationship between pre-service teachers' teaching motivation and attitudes towards the teaching profession was found ($r=.61$, $p<.01$). Attitude towards the teaching profession predicted pre-service teachers' extrinsic motivation perceptions at a positive and significant level ($\beta=.481$, $p<.01$). Attitude towards the teaching profession explained about 23% of the total variance of pre-service

teachers' perceptions of extrinsic motivation. Attitude towards the teaching profession predicted pre-service teachers' intrinsic motivation perceptions positively and significantly ($\beta=.645$, $p<.01$). Attitude towards the teaching profession explained about 42% of the total variance of pre-service teachers' perceptions of intrinsic motivation. Finally, attitude towards the teaching profession predicted pre-service teachers' teaching motivation perceptions at a positive and significant level ($\beta=.610$, $p<.01$) and explained about 37% of the total variance of pre-service teachers' perceptions of teaching motivation.

Conclusions, Discussions and Implications

The research results show that the scores of pre-service teachers' attitude towards the teaching profession mostly agree. It can be said that pre-service teachers who have a positive attitude will like and willingly perform the tasks of their professions and will provide significant contributions to education. Pre-service teachers' perceptions of motivation to teach are found at a medium level. In terms of dimensions, pre-service teachers have a higher perception in the dimension of intrinsic motivation than the dimension of extrinsic motivation. Pre-service teachers' having high intrinsic motivation may be an indicator that they will do their jobs willingly and they will be successful in their profession. It was found to be a positive and significant relationship among pre-service teachers' attitudes towards the teaching profession, motivation to teach, intrinsic motivation, and extrinsic motivation. In addition, pre-service teachers' attitudes towards the teaching profession predict teaching motivation, intrinsic motivation, and extrinsic motivation positively and significantly. Studies conducted by Akandere, Özyalvaç and Duman (2010); Csizer, Kormos and Sarkadi (2010); Djigunovic (2012); İçöz (2012); Erdem and Gözüküçük (2013); Geri (2013); and Uçgun (2013) show that there is a strong relationship between motivation and attitude. According to these results, it can be suggested that activities may be done to improve pre-service teachers' extrinsic motivations related to teaching.

Key Words: Pre-service teachers, Motivation to teach, Attitudes towards the teaching profession

Atıf için / Please cite as:

Ayık, A. & Ataş, Ö. (2013). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonları arasındaki ilişki [The relationship between pre-service teachers' attitudes towards the teaching profession and their motivation to teach]. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi - Journal of Educational Sciences Research*, 4 (1), 25-43. <http://ebad-jesr.com/>